

§ 342

Valtuutettu Laura Nordströmin aloite yömetroliikenteen palauttamisesta

HEL 2017-002207 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuutettu Laura Nordströmin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Laura Nordströmin aloite
- 2 HSL:n lausunto 4.5.2017
- 3 Informaatio metron yöliikennekokeilun kokemuksista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Nordström ja 44 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL ja kaupunki selvittäisivät yömetron ja bussien yöliikenteen yhteensovittamista ja yömetron liikennöinnin palauttamista viikonloppuisin sekä metron liikennöintiajan jatkamista arkisin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että vuosina 2013 - 2014 toteutetun metron yöliikennekokeilun perusteella metron viikonlopun yöliikenne oli vähäistä, ja suurin osa yömetromatkoista oli kantakaupungin sisäisiä Ruoholahden ja Kalasataman välisellä osuudella tehtyjä matkoja. Yömetroliikenteen kokemuksia käsiteltiin HSL:n hallituksessa helmikuussa 2015. HSL:n lausunto on liitteenä 2 ja infor-

maatio yömetroliikennekokeilun kokemuksista 15.11.2013 - 31.12.2014 on liitteenä 3.

Merkittävimmät kustannukset metroliikenteessä syntyvät liikennöintikustannuksista ja vartioinnista. HSL arvioi vuonna 2015 metron yöliikenteen kokemusten perusteella, että metron yöliikenteestä aiheutuvat kustannukset ovat vuositasolla noin 610 000 euroa. Itä-Helsingin bussiliikenteen vaihtoehdoista riippuen kokonaisläisyys kustannuksiin on noin 310 000 – 630 000 euroa. Lisäksi osassa bussiliikenteen vaihtoehdoista lisäkustannusta tulisi Itä-Helsingin liityntäterminaalien vartiointitarpeesta. Liikennelaitosliikelaitoksen lausunnon 11.5.2017 mukaan vartiointikustannukset olisivat arviolta 280 000 euroa vuositasolla.

HSL:n mukaan kustannuksiltaan edullisin ja palvelutasoltaan kattavin liikenneratkaistu keskiyön liikenteeseen on edelleenkin N-bussiliikenne. Yömetroliikenteen mielekkyys edellyttäisi, että se korvaisi päällekkäistä bussiliikennetarjontaa. Tämä ei HSL:n mukaan ole mahdollista, koska suuri osa matkustajista asuu kävelyetäisyyden ulkopuolella metrosta.

N-bussiliikenteen ohella on erilaisten suurtapahtumien yhteydessä jatkettu myös metron yöliikennettä harkinnan mukaan, ja tällaista käytäntöä on tarkoitus jatkaa.

HSL tulee selvittämään metron liikennöinnin lopettamisaikaa ja N-linjoja ensi talvena länsimetron liikennöinnin ollessa toiminnassa. HSL:n mukaan Länsimetron myötä ei kuitenkaan ole tarkoitus aloittaa yömetroliikennettä, vaan kyse on aikataulujen säätämisestä noin puolella tunnilla.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Laura Nordströmin aloite
- 2 HSL:n lausunto 4.5.2017
- 3 Informaatio metron yöliikennekokeilun kokemuksista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Selvityksessä todetaan myös yöbussi- eli N-linjojen vaikutusalueen kattavuuden olevan metrolienteen kaltainen ja tarjoten myöhäisillan hiljaisen kysynnän aikana myös paremman ja kustannustehokkaan palvelutason matkustajamäärien hoitamiseen. Metroliikenteen kustannuksista merkittävän osan muodostavat vartiointin tarve ja mahdollinen liityntäliikenne.

Metron yöliikennettä on jatkettu erilaisten suurtahtumien yhteydessä aina harkinnan mukaan. Yöliikenteen jatkamisesta on tehty aika ajoin valtuustoaloitteita ja asiasta on keskusteltu julkisesti eri tahoilla. Valtuustoaloitteen mukainen kokeilu järjestettiin 8.11.2013-31.12.2014 välisenä aikana. Matkustajapalautteet kokeilusta olivat pääsääntöisesti positiivisia, kun taas jonkin verran esiintyi negatiivista asukaspalautetta metroradan varrelta pitkittyneenä meluhaittana.

Mikäli metron yöliikenne jatkettaisiin, olisi se tarkoituksenmukaista toteuttaa 20 minuutin vuorovälillä. Yöliikenteen mahdollinen aloitus onärkevintä ajoittaa länsimetron liikenteen aloittamisen jälkeen, sillä länsimetron rakentamisen vaatimat kuljetukset ja koeajot on erittäin tärkeä hoitaa ilman ylimääräisiä häiriöitä.

Metron yöliikenteen jatkaminen valtuustoaloitteen mukaisesti perjantai- ja lauantai-iltoina vaatii lisäresursseja vartiointiin sekä lisääntyneeseen kuljettajatarpeeseen. Alustavien selvitysten perusteella aloitteen kaltainen ja aiemman kokeilujakson kaltainen lisäliikenne ei aiheuttaisi kuitenkaan kovin merkittäviä muutoksia metroradan ja junakaluston kunnossapitojärjestelyissä, eikä myöskään aiheuta merkittäviä muutoksia kunnossapidon työkustannuksissa. Mikäli vuotuinen kilometrimäärän lisäys on merkittävä, lisää se kustannuksia tihentyneenä huoltovälinä kaluston kunnossapidossa. Muutoksia kunnossapidon näkökulmasta vaatii entistä tarkempi töiden suunnittelu junakalustolle luontaisen seisonta-ajan lyhentyessä sekä vapaan työskentelyajan lyhentyessä radalla. Lyhyemmät työskentelyajat sekä lyhentynyt luontainen seisonta-aika saattavat alentaa liikenteen luotettavuutta.

Merkittävimmät kustannukset syntyvät liikennöintikustannuksista sekä vartiointin kustannuksista. Yöliikenne lisää liikennesuoritteita ja sitä kautta liikennöintikustannuksia. Kasvavien liikennesuoritteiden lisäksi yöliikenne nostaa metron yksikkökustannuksia, koska yöaikaan ja suurelta osin pyhäpäivän pariin kuuluvana ajankohtana kuljettajille, valvomo-työntekijöille ja vartioiduille maksettavat palkat ovat selvästi päiväaikaa suuremmat. Vartiointikustannusten vaikutus vuositasolla on noin 280.000 euroa. Vastaavasti on otettava huomioon, että huomattavasti enemmän työvoimavaltaisen bussiliikenteen kustannukset alenisivat.

27.09.2017

Päätös yöliikenteen aloittamisesta sekä tarkempi kustannusten esittäminen kuuluu HSL:n toimivaltaan. Lausunnossa kuvatut kustannusvaihtokutukset ovat arvioita ja kustannukset vaativat tarkemman selvityksen siinä vaiheessa, kun on tiedossa tarkempi suunnitelma liikennöntiajoista ja -määristä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Markus Keisala, kehittämisspällikkö, puhelin: 310 35838
markus.keisala(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.05.2017 § 242

HEL 2017-002207 T 00 00 03

Hankennumero 5264_125

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Metron liikennöntiajan laajentamista yöaikaan esitetään aika ajoin kaupunginvaltuutettujen, asukkaiden ja eri sidosryhmien taholta. Nykyisin vuorokauden viimeinen metro Ruoholahdesta Mellunmäkeen lähtee kaikkina päivinä klo 23:31. Tämän jälkeen joukkoliikenneyhteydet hoidetaan busseilla kaupungin keskustasta lähtevillä N-linjoilla. Länsimetron liikenteen alkaessa Espoon suunnalla aiotaan toimia vastaavalla tavalla.

HSL toteutti Helsingin kaupungin pyynnöstä 8.11.2013 - 31.12.2014 kokeilun, jonka aikana metro liikennöi viikonloppuisin noin klo 1.30 asti. Kokeilun aikana Itä-Helsingin yöbusseilta vähennettiin vuoroja eikä metroasemilta ollut yömetron liikennöntiaikoina liityntäbussiyhteyksiä.

Metron yöliikenteessä oli kokeilun aikana keskimäärin 3 200 matkustajaa yötä kohden, joten matkustajamäärät olivat selvästi pienempiä kuin muina vuorokauden liikennöntijaksoina. Suuri osa, jopa 40 prosenttia yömetromatkoista oli kantakaupungin sisäisiä Ruoholahden ja Kalasataman välisellä osuudella tehtyjä matkoja. Yömetro vähensi Itä-Helsingin yöbussien käyttöä: niissä oli yötä kohti keskimäärin 1 500 matkustajaa vähemmän kuin aiempina vuosina. Yöliikenteen kustannukset matkaa kohti olivat moninkertaiset päiväliikenteeseen verrattuna.

27.09.2017

Jo ennen länsimetron liikennöinnin alkamista HSL:n olisi hyvä yhteistyössä Helsingin ja Espoon kaupunkien kanssa tutkia vielä uudelleen metron yöliikenteen järjestämisen vaihtoehtoja. HSL:n tulisi myös raportoida perusteellisemmin edellisen yömetrokoikeilun tulokset. Tämän jälkeen voidaan asiaa arvioida uudestaan joukkoliikenteen palvelutason ja taloudellisuuden näkökulmista.

Käsittely

09.05.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Outi Silfverberg: Lausuntoehdotuksen viides kappale muutetaan muotoon:

Jo ennen länsimetron liikennöinnin alkamista HSL:n olisi hyvä yhteistyössä Helsingin ja Espoon kaupunkien kanssa tutkia vielä uudelleen metron yöliikenteen järjestämisen vaihtoehtoja. HSL:n tulisi myös raportoida perusteellisemmin edellisen yömetrokoikeilun tulokset. Tämän jälkeen voidaan asiaa arvioida uudestaan joukkoliikenteen palvelutason ja taloudellisuuden näkökulmista.

Kannattaja: Jape Lovén

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksen viides kappale muutetaan muotoon:

Jo ennen länsimetron liikennöinnin alkamista HSL:n olisi hyvä yhteistyössä Helsingin ja Espoon kaupunkien kanssa tutkia vielä uudelleen metron yöliikenteen järjestämisen vaihtoehtoja. HSL:n tulisi myös raportoida perusteellisemmin edellisen yömetrokoikeilun tulokset. Tämän jälkeen voidaan asiaa arvioida uudestaan joukkoliikenteen palvelutason ja taloudellisuuden näkökulmista.

Jaa-äännet: 4

Hennariikka Andersson, Nuutti Hyttinen, Hanna Lähteenmäki, Risto Rautava

Ei-äännet: 5

Eija Loukoila, Jape Lovén, Outi Silfverberg, Osmo Soininvaara, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

27.09.2017

Suoritetussa äänestyksessä varajäsen Silfverbergin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 5 – 4.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi